

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	7
FORORD	8
OD AUTORA	9
I. GEOGRAFICZNO-HISTORYCZNE PODSTAWY NORWEGII	12
II. PRADZIEJE NORWEGII	22
1. Starsza epoka kamienia (paleolit) (8000–2500 p.n.e.). Pierwsi ludzie w Norwegii	22
2. Młodsza epoka kamienia (neolit) (2500–1500 p.n.e.)	26
3. Epoka brązu (1500–400 p.n.e.)	27
4. Epoka żelaza	29
III. WIKINGOWIE I POWSTANIE PAŃSTWA NORWESKIEGO (OK. 780–OK. 995)	34
1. Przyczyny i kierunki wypraw wikingów	34
2. Norwescy wikingowie na wyspach Morza Północnego i w Irlandii	37
3. Ataki wikingów duńskich i norweskich na kontynent europejski (Niemcy i Francję)	42
4. Wikingowie w Anglii	45
5. Pierwsze państewka i legendarni władcy norwescy z dynastii Ynglingów	48
6. Monarchia Haralda Pięknowłosego (Hårfagre) – zjednoczenie okręgów nadmorskich Norwegii w jedno państwo (ok. 900 r.)	54
7. Zasiedlenie i początki dziejów Islandii (ok. 870–930)	60
8. Religia wikingów i mity skandynawskie	63
9. Literatura i sztuka Norwegii we wczesnym średniowieczu	65
IV. WALKA O UTRZYMANIE JEDNOŚCI PAŃSTWA NORWESKIEGO I JEGO CHRYSZTIANIZACJA (930–1050)	75
1. Norwegia za panowania synów Haralda Pięknowłosego: Eirika Blodøksa (Krwawy Topór) w l. 940–945 i Håkona Dobrego (Adelsteinsfostre) w l. 945–960	75

2. Norwegia pod rządami królów i jarłów. Włączenie okręgów wewnętrznych kraju w struktury państwa w l. 960-ok. 1065	79
3. Dotarcie Norwegów do Grenlandii (986 r.) i Ameryki Północnej (1000 r.). Epilog ich pobytu.....	100
V. STABILIZACJA MONARCHII W NORWEGII W LATACH	
1066–1130	105
1. Rządy Magnusa Haraldssona i Olafa Kyrre	105
2. Panowanie Magnusa Berrfötta w l. 1093–1103	108
3. Rządy Sigurda Jorsalfare w l. 1103–1130.....	110
VI. GOSPODARKA I SPOŁECZEŃSTWO NORWEGII WE WCZESNYM I ŚRODKOWYM ŚREDNIOWIECZU (X–POŁ. XIV W.)	
1. Gospodarka	115
2. Społeczeństwo.....	120
VII. NORWEGIA W OKRESIE WOJNY DOMOWEJ W LATACH	
1130–1240	133
1. Walki o tron w Norwegii w l. 1130–1155	133
2. Kościół partnerem monarchii. Założenie arcybiskupstwa w Nidaros w r. 1152 i wizyta legata papieskiego Mikołaja Breakspeara w Norwegii	137
3. Bratobójcza wojna w l. 1155–1162	142
4. Alians monarchii z Kościołem w l. 1162–1177. Koronacja Magnusa Erlingssona (1163 r.).....	145
5. Czasy króla Sverrego w Norwegii (1177–1202)	149
6. Ostatnia faza wojny domowej w Norwegii w l. 1202–1240	158
VIII. ŚREDNIOWIECZNA NORWEGIA U SZCZYTU POTĘGI	
(1240–1319).....	171
1. Niepodzielne rządy Håkona Håkonssona w Norwegii w l. 1240–1263	171
2. Panowanie Magnusa Lagabøte (Prawodawcy, reformatora praw) w Norwegii w l. 1263–1280.....	181
3. Regencja możnych i rządy Eirika (Eryka) Magnussona w Norwegii w l. 1280–1299	186
4. Rządy Håkona V Magnussona w Norwegii w l. 1299–1319	192
IX. NORWEGIA W UNII ZE SZWECJĄ W LATACH 1319–1387. KLĘSKA DEMOGRAFICZNA (EPIDEMIA DŻUMY W L. 1349/1350) I ZAŁAMANIE GOSPODARKI NORWESKIEJ....	
	199

1. Szwedzka dynastia Folkungów: Magnus Eriksson (1319–1355/1374), Håkon VI Magnusson (1350–1380), Olaf IV (1380–1387) u steru rządów	199
2. Lata kryzysu w Norwegii w XIV i XV w. Klęska demograficzna (epidemia dżumy w l. 1349/1350) i załamanie gospodarki norweskiej	211
X. NORWEGIA W UNII KALMARSKIEJ W LATACH 1397–1520	
1. Zjazd w Kalmarze w r. 1397. Unia polityczna Danii, Szwecji i Norwegii	220
2. Wspólne rządy Małgorzaty i Eryka w l. 1397–1412 skandynawskim państwie unijnym.....	227
3. Rządy Eryka w trzech państwach skandynawskich w l. 1412–1440 i w Norwegii do r. 1442.....	229
4. Norwegia za panowania Krzysztofa Bawarskiego w l. 1442–1448 i powołanie na tron norweski Chrystiana I Oldenburgskiego	239
5. Norwegia za panowania dynastii oldenburgskiej. Rządy: Chrystiana I w l. 1450–1481, Hansa w l. 1483–1513 i Chrystiana II w l. 1513–1523	245
6. Kultura i sztuka Norwegii w środkowym i późnym średniowieczu.....	271
XI. NORWEGIA W UNII Z DANIĄ W LATACH 1523–1660	
1. Nieudane próby zachowania samodzielności Norwegii w l. 1523–1536	278
2. Wprowadzenie reformacji w Norwegii	300
3. Polityka zagraniczna Chrystiana III (1537–1559) i Fryderyka II (1559–1588). Rządy szlachty duńskiej w Norwegii do końca XVI w. ...	312
4. Zmiany w strukturze demograficznej. Norwegia w XVI i I poł. XVII w. ...	328
5. Gospodarka Norwegii w XVI i I poł. XVII w.	331
6. Społeczeństwo. Zmiany w strukturze społecznej Norwegii w XVI i I poł. XVII w.	349
XII. NORWEGIA W POLITYCE ZAGRANICZNEJ I WEWNĘTRZNEJ	
CHRYSIANA IV (1588–1648) I FRYDERYKA III (1648–1670)	
DO WPROWADZENIA ABSOLUTYZMU W ROKU 1661	362
1. Polityka zagraniczna Chrystiana IV	362
2. Polityka zagraniczna Fryderyka III w l. 1648–1661	370
3. Sytuacja wewnętrzna Norwegii w l. 1588–1661	372
XIII. CZASY ABSOLUTYZMU W NORWEGII (1661–1814)	
1. Sytuacja wewnętrzna Danii–Norwegii w latach wczesnego absolutyzmu (1661–1720).....	381
2. Polityka zagraniczna Danii–Norwegii od r. 1660/1661 do 1720. Wojna o Skonię w l. 1676–1679 i wojna północna w l. 1700–1721	392

3. Polityka zagraniczna i wewnętrzna Danii-Norwegii w latach pokoju (1720–1814)	404
XIV. SPOŁECZEŃSTWO NORWEGII W EPOCE ABSOLUTYZMU	
W L. 1660–1814	440
1. Demografia	440
2. Warstwa urzędnicza	445
3. Mieszczanie	446
4. Chłopi	451
XV. GOSPODARKA W NORWEGII II POŁ. XVII I XVIII W.	
1. Merkantylizm w gospodarce norweskiej	465
2. Górnictwo i hutnictwo. Manufaktury	468
3. Handel zagraniczny. Żegluga. Stocznie	472
4. Eksport drewna. Tartaki	474
5. Gospodarka rybna.....	476
6. Rzemiosło	478
7. Rolnictwo i hodowla	480
8. Finanse państwa. Podatki	484
XVI. KULTURA I SZTUKA W OKRESIE UNII Z DANIA	
1. Jeden kraj, dwie kultury?	487
2. Humanizm norweski	489
3. Ludzie pióra epoki baroku	494
4. Pisarze epoki oświecenia	495
5. Szkolnictwo	500
6. Drukarnie i gazety	502
7. Sztuka Norwegii w XVI–I poł. XVII w.	503
8. Sztuka Norwegii w II poł. XVII i XVIII w.	505
PRZYPISY	509
WSKAZÓWKI BIBLIOGRAFICZNE	511
KALENDARIUM WAŻNIEJSZYCH OKRESÓW I WYDARZEŃ	
W DZIEJACH NORWEGII DO ROKU 1814.....	517
PANUJĄCY W NORWEGII DO ROKU 1814	523
SŁOWNICZEK NIEKTÓRYCH NAZW I TERMINÓW PRAWNYCH	527
SPIS MAP	531
SPIS ILUSTRACJI	533
INDEKS OSÓB	537
INDEKS NAZW GEOGRAFICZNYCH	555